

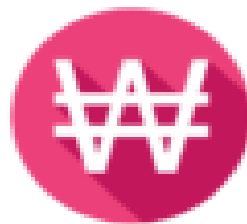
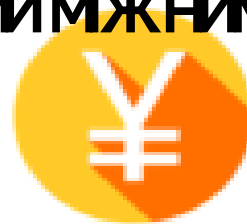
Міжнародні розрахунки, їх форми та особливості

Роботу виконала:
студентка 2 курсу,
групи 6.0729-фк1
Курдуга Валерія

Міжнародні розрахунки –

система регулювання платежів за
грошовими вимогами та
зобов'язаннями, які виникають між
суб'єктами господарювання різних
країн та державами у зв'язку з
економічними, політичними,
науково-технічними та культурними
відносинами між ними.

Міжнародні розрахунки охоплюють торгівлю товарами та послугами, а також некомерційні операції, кредитний рух капіталів між країнами, у тому числі відносини, пов'язані з будівництвом об'єктів за кордоном і наданням економічної допомоги країнам.

Переважна частина міжнародних розрахунків здійснюється **безготівковим шляхом**. Посередниками при цьому виступають, як правило, великі банки, в яких відкриті відповідні рахунки учасників зовнішньоторговельних операцій.

Специфічні риси міжнародних розрахунків

Мають уніфікований характер (Ю-СТРАЛ Міжнародна торгова палата)

Регулюються нормами національного та міжнародного права і звичаями

Мають документарний характер, тобто здійснюються проти фінансових (чеки, векселі) та комерційних документів (транспортні накладні, коносаменти, сертифікати якості)

Тісно пов'язані з валютними ринками, оскільки передбачають використання іноземних валют

Здійснюються переважно у безготівковій формі у вигляді відповідних записів на банківських рахунках

Форми міжнародних розрахунків

1. Банківський переказ

2. 100% аванс або авансові платежі

3. Акредитив

4.

Інкасо

5.

Відкритий банківський рахунок

6.

Валютний кліринг

7.

Розрахунки з використанням векселів та чеків

Банківський переказ –

доручення комерційного банку своєму банку-кореспонденту сплатити відповідну суму грошей на прохання і за рахунок переказника іноземному отримувачу із зазначенням способу відшкодування банку-платнику сплаченої ним суми.

Етапи виконання банківського переказу

1.

Переказ відбувається проти повідомлення продавця про відвантаження,

2

Експортер відвантажує товар і отримує товарні документи від перевізника

3.

Експортер відправляє повідомлення про відвантаження та інші комерційні документи імпортеру,

4

Імпортер подає заявку на переказ

Етапи виконання банківського переказу

5.

Імпортёр отримує товари;

6.

Банк імпортера, отримавши заявку на переказ, здійснює списання грошей з валютного рахунку клієнта і зараховує їх на рахунок банку-кореспондента;

7.

Банк експортера:
- перевіряє одержані документи;
- списує гроші з рахунку банку імпортера, зараховує їх на рахунок постачальника;
- передає документи про отримання ним грошей і виписку з рахунку Клієнта

**Авансові
платежі –**

Імпортер самостійно або
через свій банк (банк –
експортера) оплачує товар у
момент передачі ним
замовлення експортеру.

Використовується тільки у випадку незадовільного кредитного стану імпортера чи при наявності складнощів в отриманні експортером грошових коштів, необхідних для виробництва замовлених імпортером товарів.

Акредитивна форма розрахунків –

форма розрахунків, при якій банк-емітент за дорученням свого клієнта (заявника акредитива) зобов'язаний здійснити платіж третій особі (бенефіціару) за поставлені товари, виконані роботи або надані послуги, а також надати повноваження іншому (виконуючому) банку здійснити цей платіж на умовах, вказаних заявником у заяві на виставлення акредитива.

Регулюється Інструкцією Національного банку України "Про безготівкові розрахунки в Україні у національній валюті".

Учасники акредитивної угоди

- **Заявник акредитива** (платник) звертається в банк із заявою про відкриття акредитива
- **Банк-емітент** – банк, що відкриває акредитив на підставі заяви свого клієнта
- **Бенефіціар** – юридична особа, на користь якої виставлений акредитив (постачальник товарів, виконавець робіт або послуг тощо)
- **Виконуючий банк** – банк бенефіціара або інший банк, який виконує платіж акредитива за дорученням банку-емітента (може бути авізуючим банком)
- **Авізуючий банк** – банк, який за дорученням банку-емітента авізує (повідомляє) акредитив бенефіціару без якої-небудь відповідальності за його оплату.

Порядок реалізації акредитиву

1. Експортер повідомляє про готовність до відвантаження товару
2. Імпортер подає заяву на відкриття акредитиву
3. Авізування (повідомляє, завіряє) бенефіціара про відкриття акредитиву на його користь
4. Відвантаження товару експортером
5. Оформлення та подання експортером в банк документів на отримання акредитиву
6. Відправлення документів банком-бенефіціара банку-емітенту
7. Перевірка документів банком-емітентом та їх оплата
8. Видача банком-емітентом сплачених документів імпортеру
9. Зарахування коштів на рахунок експортера авізуючим банком (банком бенефіціара)

Види акредитивів

1) Залежно від можливості зміни або анулювання акредитива банком-емітентом

Безвідзивний

це тверде зобов'язання банку-емітента сплатити кошти в порядку і в терміни, визначені умовами акредитива, якщо передбачені документи подані в банк, вказаний в акредитиві, або банк-емітент і дотримані терміни й умови акредитива (не може бути змінений або анульований без попередньої згоди на те бенефіціара і банку-емітента)

Відзивний

може бути змінений або анульований банком-емітентом на вимогу заявника або з власної ініціативи без попереднього повідомлення бенефіціара

2) Залежно від наявності валютного покриття по акредитиву:

Покритий

акредитиви, за яких у банку заявника бронюються грошові кошти на окремому аналітичному рахунку "Розрахунки за допомогою акредитивів" відповідного балансового рахунка

Непокритий

акредитиви, за яких у банку заявника грошові кошти на окремому аналітичному рахунку "Розрахунки за допомогою акредитивів" не бронюються, а оплата за акредитивом, у разі тимчасової відсутності коштів на рахунку платника, гарантується банком-емітентом за рахунок банківського кредиту, про що між банком і заявником укладається договір гарантії.

Інкасо –

форма розрахунків, за якою банк інкасує суму яку має заплатити покупець продавцю проти надання відповідних документів.

На відміну від акредитиву, банк не гарантує здійснення платежу, якщо платник є неплатоспроможним. Відповідальність банку обмежується переданням та оформленням документів проти оплати чи акцепту векселя.

Додільність та переваги інкасо

Інкасо застосовується, коли

Імпортёр є платоспроможним;

Експортёр та імпортер довіряють один одному;

Політична та економічна ситуація в країні імпортера є стабільною;

Міжнародні платіжні операції не обмежуються в країні імпортера.

Переваги використання інкасо:

1.

Простота здійснення та низька вартість послуг;

2

Передача покупцю документів та товару одразу після попередньої домовленості про оплату чи акцепт векселя.

Учасники інкасових операцій

- **Дрвіритель** (клієнт, який доручає банку одержати певну суму),
- **Банк-ремітент** (банк, якому клієнт доручає одержати певну суму),
- **Банк-інкасатор** (будь-який банк, що не є банком-ремітентом і бере участь в операції),
- **Репрезентативний банк** (банк, який безпосередньо одержує платіж або акцепт)

Чек –

спеціальний документ, який
містить письмове
розпорядження банку видати
(перерахувати) вказану в ньому
суму грошей з поточного рахунку
особи, яка підписала чек.

За способом передачі розрізняють три види чеків:

Чек на пред'явника

кожен власник чека має право пред'явити його для оплати чи подати на інкасо;

Ордерний чек

однозначно названо одержувача, який може передати свої права на чек за допомогою так званого індосаменту третій особі.

Іменний чек

Вексель –

цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику векселя (векселедержателю).

Соло-вексель (простий) – боргове зобов'язання однієї особи сплатити вказану суму іншій особі;

Тратта (переказний) – безумовна пропозиція однієї особи, адресована іншій, сплатити в призначений термін третій особі певну грошову суму.

Реквізити векселя

- **вексельна позначка** (мітка), тобто визначення документа як векселя (bill of exchange, Wechsel, lettre de change);
- **сума векселя** (безумовна вказівка виписати певну суму грошей);
- **назва трасата** (боржника);
- **строк платежу;**
- **місце платежу;**
- **ремітент** (отримувач);
- **дата і місце складання векселя;**
- **підпис векселедавця** (кредитора)

Валютний кліринг -

угода між урядами двох та
більше країн про обов'язків
взаємний залік угод та
зобов'язань.

Залежно від числа країн-учасниць кліринг буває:

двосторонній

багатосторонній (три і більше країн). Прикладом є Європейський платіжний союз, що функціонував з червня 1950 р. до грудня 1958 р. У ньому брало участь 17 країн Західної Європи. Він був створений за ініціативою і за підтримкою США, які використовували його для подолання валютних бар'єрів, що заважали проникненню американського капіталу, для розподілу допомоги за «планом Маршалла» і втримання долара в міжнародні розрахунки Західної Європи.

міжнародний — не створений, хоча проєкт його був розроблений Дж. М. Кейнсом в 1943 р. — проєкт Міжнародного клірингового союзу (МКС). Міжнародні клірингові розрахунки передбачалися для взаємного заліку вимог і зобов'язань і міждержавного валютного регулювання. Кейнс розглядав міжнародний кліринг як засіб подолання міждержавних суперечностей.